

Rugaciune - Constantin Brancusi

Este foarte greu sa te opresti asupra unei sigure lucrari din piesele expuse la Muzeul National de Arta, la Galeria de Arta Moderna Romaneasca. Am oscilat un timp intre cateva lucrari si m-am oprit asupra lucrarii Rugaciune a lui Constantin Brancusi deoarece, in momentul in care am iesit din muzeu, inca nehotarat, am observat ca aceasta lucrare mi-a ramas foarte clar in minte.

Tot drumul inapoi spre casa m-am intrebat de ce Rugaciunea? Ce imi place in mod deosebit la aceasta lucrare, si mai ales, de mi-a ramas atat de clar intiparita in minte? O femeie ingenunchiata, cu bratele strase la piept de fapt are un singur brat, stangul este amputat

Rugaciunea este un monument funerar, executat la comanda de Brancusi la Paris in atelierul sau din Montparnasse. Initial a conceput un ansamblu, sub forma unei platforme cu trei trepte pe care, o femeie acoperita cu un voal, plange incovoziata de durere. Avea in minte monumentele funerare pe care le vazuse recent prin cimitirele Parisului. Dar, femeia care plange i s-a parut mai mult ca s-ar zgribuli de frig si la scurt timp se revolta impotriva conventionalismului acesteia si distruge macheta (care se pastreaza intr-o fotografie). Va reface lucrarea in alt spirit, chiar cu riscul de a nu respecta exact clauzele contractului.

Romanul a angajat un model, o tanara voluptoasa pe care a fotografiat-o exact in pozitia in care isi imagina noul monument. De aceasta data, femeia ingenunchiata nu mai plange, ci doar se roaga cu un aer de smerenie. si ceea ce e mai important, este goala. O raritate pentru un monument funerar. O femeie goala intr-un cimitir din Buzau ar fi fost un scandal. Pentru a evita acest scandal, Brancusi recurge la simplificarea formelor, eliminand foarte multe detalii anatomice, renuntand, practic, partial, la maniera figurativa. La final, sculptorul vesnic nemulțumit, nereusind sa gaseasca echilibrul lucrarii ii reteaza o mana. Oricat nu ar vrea sa apeleze la solutiile lui Rodin, forma finala a lucrarii va ramane cu bratul stang retezat.

Lucrarea, este in primul rand o creatie de stare. Asezat in fata ei, esti pus fata-n fata cu o metafora a smereniei si puritatii. Misterul care invaluieste aceasta lucrare este dat in egala masura de atitudinea calma si ganditoare pe care o transmite, cat si de amputarea voita a bratului. Pe langa echilibrul pe care sculptorul a vrut sa-l obtina prin aceasta amputare - pe care a reusit sa-l creeze - lipsa mainii justifica intr-un fel rolul initial de monument funerar. Lipsa mainii insemna durere. Moartea insemna durere. Am avut ocazia sa vad si o copie a acestei lucrari, in Cimitirul Bellu, din 1964, care strajuieste mormintele pictorilor Andreescu, Luchian, Petrescu si Pallady. Impactul asupra privitorului este mai puternic decat cel pe care il are lucrearea in muzeu. Printre morminte, sculptura pare un fel de spirit care se roaga pentru sufletele mortilor.

Rugaciunea este o sculptura care te atrage si te fascineaza, o sculptura pe care dupa ce o vezi odata o rememorezi foarte mult timp. Iti ramane in minte datorita finetei cu care este executata si a mesajului semiotic puternic pe care-l transmite.